

Posudek na diplomovou práci Pavlína Barešové

Posuzovaná práce „Analýza zkoušky čtení u žáků vyučovaných analyticko-syntetickou a genetickou metodou“ se zaměřuje na problematiku ranného vývoje čtenářských dovedností v závislosti na zvolené metodě výuky čtení a je založená na Projektu „Třístupňového modelu péče“ MŠMT k diagnostickým kritériím SPÚ.

Práce je rozdělena do třech základních částí, teoretické části, jejíž obsahem je seznámení se základními termíny jako je gramotnost, čtenářství, analyticko-syntetická metoda, genetická metoda. Dále se zabývá otázkou specifických poruch učení, zejména dyslexie, jejich diagnostiky, potažmo Matějčkovou zkouškou čtení jako hlavního nástroje analýzy čtenářských dovedností žáků. Uvádí čtenáře také do Projektu třístupňového modelu péče. Teoretická část je poměrně stručná (27 stran), autorka se stručně věnuje všem oblastem a poměrně často odkazuje na svou postupovou práci. I když podle mého názoru nepomíjí důležité skutečnosti, ztěžuje popsání fakt čtenáři možnost do problematiky více vniknout a sledovat řešený problém. V kapitole 1. 4. 2. „Příčiny dyslexie z hlediska sledování na třech základních úrovních“ pak opět dochází pouze ke stručnému úvodu do problematiky, uvádí zde shrnutí U. Frith (přední představitelky kognitivní psychologie ve světovém měřítku), ale dál ho nerozebírá, nevysvětluje (ani poznámkou pod čarou) uvedené teorie. Domnívám se zde, že by zde byla na místě práce se zdrojovou literaturou a hlubší analýza popsání fenoménů.

Druhou částí práce je empirická část, kterou autorka nazývá jako „Praktickou část I“. V ní se zabývá východisky práce, cílem, metodikou sběru dat a analýz. Popisuje zde poměrně obsírně výstupy projektu, srovnává zde výsledky zkoušky čtení v průběhu 1. ročníku u žáků vyučovaných analyticko-syntetickou a globální metodou. Konečně v třetí části se k cílové skupině projektu „Třístupňové péče“, tedy ke skupině problémových žáků z hlediska osvojování si čtenářských kompetencí. Ač je empirická část založena na projektu, který není autorský, studentka prokazuje velmi dobrý vhled do celkové problematiky, schopnost samostatně pracovat na výzkumném projektu a schopnost analýzy dat a interpretace výsledků. Publikované závěry mohou být přínosné pro praxi (zvláště v případě zjištění, že hypotéza celkového zlepšení výkonů ve čtení se především u genetické metody nepotvrdila, že více než polovina žáků vyučovaných analyticko-syntetickou metodou zůstává na konci 1. třídy na úrovni slabikování, nebo že někteří žáci vyučovaní genetickou metodou na konci roku

slabikují). Dá se tedy říci, že z hlediska závěrů nám autorka dovoluje popsat vývoj čtení u žáků první třídy, dalším krokem pro navazující práci by pak mohla být analýza příčin zjištěných fenoménů.

Domnívám se, že posuzovaná práce splňuje požadavky na diplomovou práci a i přes výše uvedené námitky ji doporučuji ji tímto k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

V Praze, 25.5.2010

PhDr. Hana Sotáková